

Dekada korupcyjnego żeru

9 kwietnia 1999 r. Wojciech Chodan, obywatel Wielkiej Brytanii, zatrudniony jako wicedyrektor ds. sprzedaży w M.W. Kellogg Co sfinalizował umowę z M.W. Kellogg Limited (MWKL), zgodnie z którą Chodan otrzymywał rocznie 40 tys. funtów plus 10 tys. funtów ekstra na początek współpracy z MWKL.

Chodan był zatrudniony jako konsultant w MKWL do 16 czerwca 2004 r. Zgodnie z nieformalnymi zapisami umowy, on i jego współpracownicy prowadzili spotkania, tzw. cultural meetings, na których dyskutowano między innymi wypłacanie łapówek nigeryjskim urzędnikom państwowym.



Dekada
korupcyjnego żeru

Dopiero w 2009 r. Chodan i jego współpracownik Jeffrey Tesler zostali oskarżeni przez rząd Stanów Zjednoczonych o wręczanie łapówek nigeryjskim urzędnikom rządowym w celu uzyskania lukratywnych kontraktów. Proceder miał trwać ponad dziesięć lat. Do uzyskanych w ten sposób kontraktów rządowych zalicza się, według prokurator Rity M. Glavin, kontrakt na budowę fabryk skroplonego gazu naturalnego (liquefied natural gas - LNG) na Bonny Island, a koszt wszystkich umów

zawartych w związku z tą inwestycją to ponad 6 mld dolarów.

Chodan i Tesler zostali oskarżeni o pogwałcenie Ustawy o Zagranicznych Praktykach Korupcyjnych (Foreign Corrupt Practices Act - FCPA). Oskarżenie zawierało dodatkowo żądanie zwrotu ponad 130 mln dolarów.

Sprawa była prowadzona przez prokuratorów Williama J. Stuckwisha i Patricka F. Stokesa z Sekcji Kradzieży Wydziału Kryminalnego (Criminal Division's Fraud Section) Londyńskiej Policji Metropolitalnej, z pomocą FBI i działu dochodzeń kryminalnych IRS z Houston oraz policji miejskiej w Londynie, a także odpowiednich organów z Francji, Włoch czy Szwajcarii.

Spotkania kulturalne, które później stały się elementem prokuratorskiej wyliczanki, dotyczyły między innymi pomocy Chodana w uzyskaniu kontraktów przez TSKJ - konsorcjum trzech spółek. Za swoją pomoc w uzyskaniu kontraktów przez TSKJ Chodan miał otrzymać 120 tys. funtów plus pokrycie wszystkich kosztów.

Przypadek dwóch obywateli brytyjskich, którzy naruszyli zapisy FCPA jest o tyle ciekawy, że wymagał określenia jurysdykcji ustawy nad osobami, które nie są obywatelami Stanów Zjednoczonych. Co więcej, osoby te nie przebywały na terytorium USA w czasie, w którym popełniono czyny zabronione. Prokuratorzy musieli udowodnić, że jakakolwiek

niedozwolona płatność została dokonana na terytorium Stanów.

Cała sprawa rzuciła nowe światło na kompetencje władz amerykańskich w egzekwowaniu zapisów ustawy wobec osób, które nie mają amerykańskiego obywatelstwa i zmuszała do zastanowienia się nad skutkami współpracy amerykańskich przedsiębiorstw z firmami zagranicznymi.

Chodan przyznał się do przekupienia urzędników w Nigerii, co ułatwiło mu rozmowy w sprawie późniejszego przyznawania kontraktów odpowiednim podmiotom.

Prokurator Generalny Nigerii i zarazem Minister Sprawiedliwości tego kraju Michael Aondoakaa stwierdził, że rząd Nigerii zrobi wszystko, by postawić Teslera i Chodana przed Międzynarodowym Trybunałem Karnym (International Criminal Court - ICC).

Przyznał on, że również w sprawie skandali korupcyjnych, w które uwikłane były Siemens i Halliburton, śledztwa zostaną ponownie otwarte. Aondoakaa dodał także:

„W końcu i raz na zawsze chcemy powiedzieć całemu światu, że Nigeria nie jest aż taka zła, jaką ją przyzwyczaili się widzieć ludzie, ale że są nimi obcokrajowcy, którzy zachęcają Nigeryjczyków do współuczestnictwa w korupcyjnym procederze.”

Chodan został skazany na rok więzienia w zawieszeniu i 20 tys. dolarów grzywny.

*Źródła: 234next.com;
backgroundnow.com; usdoj.gov;
mondaq.com; allafrica.com;
[http://www.fcpablog.com/blog/2012/4/
10/uk-court-grants-access-to-tesler-
chodan-files.html](http://www.fcpablog.com/blog/2012/4/10/uk-court-grants-access-to-tesler-chodan-files.html)*

Opublikowano w dniu 9.04.2019 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA